

Львівський інститут
Приватного акціонерного товариства
«Вищий навчальний заклад
«Міжрегіональна Академія управління персоналом»
(назва навчального підрозділу)

Кафедра права

Затверджую:
Заступник директора з
навчально-методичної та
виховної роботи

к.е.н., доц. Парфенюк Є. І.
(ПІБ)

30.08.2024 р.

Схвалено на засіданні кафедри права
(назва кафедри)

Протокол № 01/24/25 від 30.08.2024 р.

Завідувач кафедри

к.ю.н., доц. Яворська В. Г.
(ПІБ)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія та культура України

спеціальності: 081 «Право»

(шифр і назва спеціальності)

освітнього ступеня: перший (бакалаврський)

(назва освітнього ступеня)

освітньої програми: Право

(назва освітньої програми)

спеціалізації: _____

(назва спеціалізації)

Львів 2024

Розробник (-и) силябусу навчальної дисципліни:

Керасюк Мар'яна Миронівна, кандидат історичних наук, доцент,
доцент кафедри права

Викладач:

Керасюк Мар'яна Миронівна, кандидат історичних наук, доцент,
доцент кафедри права

Силябус розглянуто і затверджено
на засіданні кафедри права
Протокол від 30.08.2024 р. № 01/24/25

Завідувач кафедри В. Г. Яворська

Силябус погоджено з гарантом (керівником) освітньої програми
«Право»
(назва освітньої програми)

30.08.2024 р.
Керівник (гарант) освітньої програми В. Г. Яворська
(підпис)

Силябус перевірено
30.08.2024 р.
Заступник директора з
навчально-методичної та виховної роботи Є. І. Парфенюк
(підпис)

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Історія та культура України
Шифр та назва спеціальності	081 Право
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	Обов'язкова
Кількість кредитів і годин	3 кредити / 90 год Лекції : 26 Семінарські заняття: 24 Самостійна робота студентів: 40
Терміни вивчення дисципліни	I семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	екзамен
Сторінка дисципліни на сайті	https://li-maup.edu.lviv.ua/kafedry/kafedra-prava/metodychne-zabezpechennya-navchalnykh-dystsyplin-opp-prava-bakalavrskyu-pershyy-riven/obovyazkovi-navchalni-dystsypliny/istoriya-ta-kultura-ukrayiny/

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація.

	Керасюк Мар'яна МIRONIVNA
	Кандидат історичних наук
	доцент
	доцент кафедри права
Дисципліни, які викладає НПП	Історія та культура України, Релігієзнавство
Напрями наукових досліджень	Інноваційна діяльність у системі освіти в умовах війни, самостійна робота студентів як засіб ефективного застосування предметних компетентностей на заняттях з історії та культури України, культурне та релігійне життя в Україні, судові реформи гетьманів України Данила Апостола та Кирила Розумовського, утворення козацько-гетьманської держави за часів національно-визвольної війни 1648-1657, сучасна українська церква під час війни, суспільно-політичне становище України в умовах «гібридної війни»
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців	ORCID: https://orcid.org/0009-0009-9690-3725 Google scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=VMKGpYsAAAAJ&hl=uk
Контактна інформація викладача:	
E-mail:	maryana10leskiv@gmail.com
Контактний тел.	+38(097)3049887

Портфоліо викладача на сайті кафедри/Інституту/Академії	https://li-maup.edu.lviv.ua/kafedry/kafedra-prava/osobovyy-sklad-kafedry/kin-dotsent-dotsent-kafedry-prava---kerasyuk-maryana-myronivna/
--	---

Анотація курсу. Вивчення дисципліни «Історія та культура України» передбачає надання здобувачам вищої освіти необхідних теоретичних знань для поглибленого засвоєння навчального матеріалу з важливих питань національного та етнокультурного розвитку України. Цей курс сприяє цілісному розумінню національної історії та культури як соціально-історичного явища; навчить використовувати понятійно категоріальний апарат історичної науки та новітній методологічний інструментарій для всестороннього аналізу історичних подій; сформує розуміння справжньої сутності й характеру всесвітніх історичних процесів та їх різнобічного впливу на становлення України як самостійної, суверенної держави; дозволить виробити у студентів навички системного бачення закономірностей та особливостей розвитку України в контексті загальносвітових цивілізаційних процесів; сприяє формуванню знань про українську культуру як універсальну форму буття, самовираження творчості народу, як сфери матеріальної, духовної, ціннісної, комунікативної організації суспільства, що впливає на поведінку, мислення, почуття людини, різних верств населення і нації в цілому; виробить вміння оцінювати, аналізувати та систематизувати різні за характером походження історичні джерела, документальні матеріали, усні повідомлення тощо; надасть можливість брати участь у дискусіях на суспільно-політичні, економічні та культурноцивілізаційні теми; сприяє виробленню стійкої та переконливої громадянської позиції; навчить застосовувати набуті теоретичні історичні знання для прогнозування тенденцій світового розвитку й України.

Предмет вивчення дисципліни – є розвиток української історії та культури як єдиного явища, що формується від найдавніших часів до сьогодення, з урахуванням загального контексту світової культури й цивілізації.

Мета курсу: надати здобувачам освіти необхідні теоретичні знання й практичні навички для усвідомленого розуміння процесу історичного та культурного розвитку України в контексті світових цивілізаційних перетворень, формування активної соціальної та громадянської позиції, почуття власної гідності й поваги до інших.

Завдання навчальної дисципліни:

- формування історичного мислення, наукового світогляду;
- набуття навичок науково-історичного аналізу;
- виявлення логіки та об'єктивних закономірностей історичного процесу;
- виховання високого рівня культури, громадянської відповідальності, національної гідності, патріотизму.

Постреквізити навчальної дисципліни: «Історія держави та права України», «Судові та правоохоронні органи України».

Програмні компетентності.

Компетентність	Ступінь сформованості компетентності
Загальні:	
ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми
ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми

<p>ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК14. Цінування та повага різноманітності і мультикультурності.</p>	<p>Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми</p> <p>Повністю. Співвідноситься з метою курсу</p> <p>Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми</p>
--	--

Результати навчання:

РН3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

РН17. Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди

Зміст навчальної дисципліни.

№	Теми	лек-ції (Л)	семіна р. зан. (СЗ)
Змістовий модуль 1: «Основні етапи формування української державності та культури від найдавніших часів до XIX ст.»			
1-2 теми	Початки формування державності на українських землях. Стародавня культура України	4	4
3- 4 теми	Середньовічна Україна. Історичні та культурні реалії в Україні у II пол. XIV – I пол. XVII ст.	4	4
5-6 теми	Козацько-гетьманська доба: особливості державного будівництва та культурного розвитку	4	4
7 тема	Національно-культурне відродження в Україні наприкінці XVIII – XIX ст.	2	4
Змістовий модуль 2: «Основні етапи відродження української держави та національної культури (XIX – початок XXI ст.)»			
8-10 теми	Відродження Української держави початку XX ст. Розквіт модернізму. Україна в добу тоталітаризму	6	4

11-13 теми	Національно-державне відродження України в кінці ХХ ст. - на початку ХХІ ст. Особливості культури ХХІ ст. Тенденції розвитку	6	4
	Разом: 90	26	24

Форми і методи навчання

Основними видами навчальних аудиторних занять є **лекції, семінарські заняття, консультації.**

При викладанні лекційного матеріалу передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як проблемні лекції, лекції-дискусії, лекції-візуалізації, лекції прес-конференції, лекції-диспути.

Проблемна лекція як активний метод навчання передбачає створення проблемної ситуації викладачем, яку в ході заняття учасники освітнього процесу повинні спільно вирішити. Така форма роботи сприяє формуванню критичного мислення, мотивує до вивчення предмета, виробляє навички співпраці та фахового спілкування по темі.

Лекція-дискусія - метод групового обговорення проблеми з метою з'ясування істини шляхом зіставлення різних думок, спосіб організації спільної діяльності з метою інтенсифікації процесу ухвалення рішення в групі.

Лекція-візуалізація передбачає використання викладачем різних демонстраційних матеріалів, які не тільки доповнюють словесну інформацію, а являються самостійним, цілком завершеним, носієм інформації. При цьому, необхідно врахувати швидкість сприйняття такої інформації кожним студентом, вибрати відповідний ритм подачі матеріалу, активно комунікувати з аудиторією.

На *лекції пресконференції* студенти ставлять питання з досліджуваної теми викладачу, на які він, протягом заняття, відповідає. Її доцільно проводити на різних етапах вивчення теми, необхідно лише чітко ставити мету та завдання.

Лекція-диспут включає коротке вступне слово викладача на початку заняття та полемічна дискусійна бесіда з учасниками навчального процесу. Функції лектора передбачають таку постановку запитань, що веде до зіткнення думок і, відповідно, до пошуку аргументів, поглибленого аналізу навчальних проблем. Методична майстерність лектора передбачає не лише вміння читати лекцію-монолог, відповідати на запитання, вести бесіду, а й навички організації суперечки і вмілого керування ним. Тему дискусії потрібно обирати і розробляти попередньо. Тема повинна давати можливість учасникам дискусії прийти до кінцевого результату, знайти оптимальне вирішення зазначеної проблеми.

Метою семінарських/практичних занять є розвиток творчої самостійності студентів, зміцнення їх інтересу до науки та наукових досліджень, опанування науковим апаратом, набуття навичок оформлення наукових робіт, усного та письмового викладу матеріалу. Студенти опрацьовують інформацію вдома, а під час занять виконують усні та письмові завдання, виступають з доповідями і презентаціями, підготовленими як групою так і індивідуально, моделюють поведінку у конкретних професійних ситуаціях. Програмою курсу передбачено *семінари-бесіди* (круглий стіл, форум, дебати, симпозіум); *семінари із використанням ігрових ситуацій* (наукові конференції, прес-конференції); *комбіновані семінарські заняття* (студенти представляють доповіді, реферати, повідомлення, які переходять у розгорнуту бесіду або дискусію); *наукові семінари; спецсемінари.*

Технічне обладнання та/або програмне забезпечення. В освітньому процесі використовуються навчальні аудиторії, бібліотека, мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення лекційних та семінарських занять з елементами презентації. Вивчення окремих тем і виконання практичних завдань потребує доступу до інформації зі всесвітньої мережі Інтернет, який забезпечується безкоштовною мережею Wi-Fi.

Форми та методи контролю.

Іспит проводиться в усній формі в кінці 1-го семестру: до завдання входять 1 теоретичне питання, 7 тестових питання, завдання.

Екзамен оцінюється у 100 балів, на який виноситься весь обсяг навчальної дисципліни та розподіляються між кількістю питань.

ЗАГАЛЬНА ПІДСУМКОВА ОЦІНКА по дисципліні = це середнє арифметичне між результатами поточних досягнень (РПД) за 1-й семестр та результатами підсумкового контролю (екзамену) (РПК).

Обраховується по формулі:

$(\text{РПД 1 семестр} + \text{РПК}) : 2 = \text{загальна оцінка.}$

Система оцінювання та вимоги.

Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП»

(<https://drive.google.com/file/d/1ENRncPY-dU2qLke7awVKn1OdfG88Hg8D/view>).

Система оцінювання навчальних досягнень

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	7	7	6	6
Відвідування семінарських занять	1	6	6	6	6
Робота на семінарському занятті	10	6	60	6	60
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Разом			103		102
Максимальна кількість балів:			205		
205:100=2,05. Студент набрав X балів; Розрахунок: X:2,05 = загальна кількість балів.					

*Робота на семінарському занятті оцінюється у 10 балів.

Види робіт передбачених на семінарському занятті:

- експрес-опитування;
- опитування за темою заняття;
- тест;
- виконання практичного завдання;
- презентації студентів.

** Самостійна робота студента передбачає підготовка до аудиторних занять шляхом опанування матеріалів лекції, вивчення базової і додаткової літератури, періодичних видань, Інтернет-джерел.. Оцінюється в 5 балів.

***Модульний контроль здійснюється у вигляді комплексної контрольної роботи, яка включає 10 тестових завдань, 2 теоретичних питання. Оцінюється 25 балів.

Критерії оцінювання: виконання тестових завдань – максимум **5 балів** (0,5 балів за 1 правильну відповідь); теоретичні питання – 10 балів кожне.

Рубіжний (модульний) контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів і здійснюється у вигляді виконання індивідуальних завдань-кейсів у формі презентації за тематикою самостійного вивчення матеріалу відповідного змістового модуля (5 хв. зі слайдами). Тематику орієнтовних завдань студентам повідомляється завчасно. Під час рубіжного (модульного) контролю оцінюються такі компоненти:

- слайди до презентації – 5 балів
- повнота розкриття теми, висвітлення сучасної проблематики, аналіз різних концепцій, підходів, ідей – 10 балів
- якість оформлення бібліографічних даних, науковий стиль – 5 балів
- самостійність та креативність – 5 балів

Максимальна кількість балів - 25 балів.

Перелік питань, що виносяться на підсумковий контроль (екзамен):

1. Охарактеризуйте процес формування людської цивілізації на території України в давній та античний часи
2. Проаналізуйте причини виникнення державності у східних слов'ян
3. Охарактеризуйте процес прийняття християнства на Русі та його значення для культурного розвитку України-Русі
4. Розкрийте причини і наслідки політичної роздробленості Київської Русі в другій половині XI - першій половині XII ст., що призвели до занепаду держави
5. Висвітліть боротьбу населення українських земель проти татаро монгольських завойовників
6. Охарактеризуйте культуру Київської Русі
7. Поясніть, як і коли виникло Кримське ханство та якими були наслідки його сусідства для долі українського народу
8. З'ясуйте обставини утворення Галицько-Волинського князівства. Дайте оцінку діяльності галицько-волинського князя Романа Мстиславича
9. Охарактеризуйте основні напрямки державної діяльності Данила Романовича
10. Охарактеризуйте політику Великого князівства Литовського щодо українських земель в XIV ст.
11. З'ясуйте основні умови Люблінської унії та її наслідки для України
12. Визначте причини, мету, суть і наслідки Берестейської церковної унії
13. Проаналізуйте діяльність братських шкіл в Україні в кінці XVI - XVII ст., просвітницьку діяльність митрополита П.Могили та першодрукарство Івана Федорова
14. Розкрийте суть боротьби запорізьких козаків проти турків і татар в середині XVI - першій чверті XVII ст.
15. Розкрийте хід боротьби українсько-московських військ проти шляхетської Польщі в 1654-1656 рр. та суть Віленської угоди
16. З'ясуйте обставини поділу України на Правобережну й Лівобережну в період «Руїни». «Чорна рада» в Ніжині 1663 р., Андрусівська угода і «Вічний мир»
17. Визначте основні напрямки та цілі внутрішньої і зовнішньої політики П.Дорошенка
18. З'ясуйте роль Острозької та Києво-Могилянської Академії в культурноосвітньому житті України
19. Дайте оцінку діяльності гетьмана в еміграції П.Орлика та його Конституції

20. Проаналізуйте політику російського уряду щодо обмеження автономії України у першій половині XVIII ст. Дайте оцінку гетьмануванню І. Скоропадського, П.Полуботка, Д.Апостола

21. Розкрийте причини і суть відновлення гетьманства в середині XVIII ст. Дайте оцінку державницькій та культурно-просвітницькій діяльності гетьмана Кирила Розумовського

22. Розкрийте причини та наслідки остаточної ліквідації автономного устрою України в другій половині XVIII ст. (ліквідація інституту гетьманства, полково-сотенного устрою, козацьких збройних сил, зруйнування Запорозької Січі, відновлення Малоросійської колегії)

23. Охарактеризуйте основні напрямки діяльності таємних товариств у Наддніпрянській Україні в першій чверті XIX ст.

24. Дайте оцінку діяльності Кирило-Мефодіївського товариства, його програмних документів в культурно-освітньому русі України

25. Проаналізуйте основні етапи та напрямки діяльності громадівського руху другої половини XIX ст.

26. Визначте особливості розвитку української культури у другій половині XIX ст., внесок Т.Шевченка. Впливи Валуєвського циркуляру та Емського указу

27. Дайте характеристику здобутків національного відродження 20-30-х ст. в Галичині. «Руська трійця»

28. Проаналізуйте революційні події 1848-1849 рр. на західноукраїнських землях. Головна Руська Рада

29. Висвітліть основні течії в суспільно-політичному русі на західноукраїнських землях у другій половині XIX ст. (москвофіли, народовці) та діяльність Наукового Товариства Т. Шевченка, «Просвіти» і «Руської бесіди»

30. Охарактеризуйте соціально-економічний розвиток українських земель на рубежі XIX - XX ст. і шляхи вирішення земельного питання

31. Проаналізуйте становище України в період Першої світової війни. Діяльність Центральної Ради

32. Проаналізуйте діяльність Директорії, особливості відродження та занепаду УНР

33. З'ясуйте обставини становлення та причини поразки ЗУНР, значення злуки УНР та ЗУНР

34. Охарактеризуйте становище західноукраїнських земель в 20-30-х роках XX ст.

35. Висвітліть події входження Західної України, Північної Буковини, Хотинського, Аккерманського та Ізмаїльського повітів Бессарабії в УРСР у склад СРСР (вересень 1939 - 22 червня 1941 рр.). Дайте оцінку радянзації цих територій

36. Розкрийте перебіг перших боїв і причини невдач Червоної армії в 1941 р. 37. Висвітліть боротьбу ОУН-УПА проти німецьких окупантів під час Другої світової війни

38. Охарактеризуйте німецько-фашистський окупаційний режим в Україні

39. Висвітліть політику «радянзації»: соціально-економічні та суспільно політичні зміни в західних областях України у 1946-1953 рр.

40. З'ясуйте особливості післявоєнної відбудови в Україні в 1946-1953 рр.

41. З'ясуйте причини та наслідки голоду 1946-1947 рр. в Україні

42. Вкажіть основні причини зростання кризових явищ у соціально-економічному і політичному житті України в середині 60-80-х років XX ст.

43. Охарактеризуйте українську культуру в 60-80-х роках XX ст. Шістдесятництво і дисидентський рух в Україні

44. Охарактеризуйте суспільно-політичне і національно-культурне життя України у 1985 - серпні 1991 рр. в період «перебудови»
45. З'ясуйте, в чому полягали проблеми соціально-економічного розвитку України 1991-2018 рр. та якими шляхами їх розв'язували
46. Вкажіть основні напрямки зовнішньої політики України у 1991-2018 рр.
47. Проаналізуйте національно-культурний розвиток України з 1991 р.
48. Дайте оцінку Помаранчевій революції 2004 р.
49. Розкрийте причини, хід та наслідки Революції гідності 2013-2014 рр.
50. Проаналізуйте військово-політичний конфлікт між Україною та Росією (2014-2019 рр.).
51. Охарактеризуйте вплив міжнародної спільноти на події збройного конфлікту в Донецькій та Луганській областях 2014-2019 рр.
52. Війна в Україні.

Шкала оцінювання успішності студента за результатами підсумкового контролю

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу.

Курс «Історія та культура України» (для бакалаврів) передбачас:

- обов'язкове відвідування навчальних занять;
- активність студента під час семінарських занять;
- своєчасне виконання завдань самостійної роботи;
- відпрацювання занять, що були пропущені або не підготовлені на консультаціях.

Недопустимо:

- пропуск занять без поважних причин;
- запізнення на заняття;

- користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (за винятком дозволу викладача при зверненні до текстів НПА);

- списування та плагіат.

Оцінювання здобувача освіти орієнтовано на отримання балів за активність на семінарських заняттях, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички за які можуть бути, за рішенням викладача, нараховані додаткові (бонусні) бали (участь у круглих столах, наукових конференціях, які проводяться у Львівському інституті ПрАТ «ВНЗ «МАУП», олімпіадах та наукових конкурсах серед студентів). Відпрацювання семінарського заняття за рішенням викладача може здійснюватися у формі опитування, тестування, виконання практичного завдання, розв'язання задачі з відповідної теми.

В кінці вивчення змістовного модуля проводиться модульна контрольна робота. Результат модульної контрольної роботи для студента, який не з'явився на контрольні заходи, є нульовим. У такому разі, студент має можливість повторно виконати модульну контрольну роботу.

Методичне забезпечення навчальної дисципліни.

1. Історія та культура України : методичні вказівки з проведення семінарських занять для студентів денної та заочної форми навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 081 «Право» / укл. М. М. Керасюк. Львів : ПрАТ «ВНЗ «МАУП», 2024. 40 с.

2. Історія та культура України : методичні вказівки і завдання для виконання самостійної роботи для студентів денної та заочної форми навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 081 «Право» / укл. М. М. Керасюк. Львів : ПрАТ «ВНЗ «МАУП», 2024. 34 с.

Рекомендовані джерела інформації.

Основна:

1. Бакалець О. А. Історія України з найдавніших часів до початку XXI століття : підручник. Київ : «Магнолія 2006», 2024. 597 с.

2. Історія української культури (від стародавніх часів до XIX століття) : ілюстрована хрестоматія : у 3 ч. / упоряд. : Ю. С. Сабадаш, О. О. Демідко, Ю. М. Нікольченко, С. В. Янковський ; за заг. ред. Ю. С. Сабадаш :

Ч. 1. (від стародавніх часів до XIX століття). Київ : Ліра-К, 2020. 320 с.

Ч. 2. (XX століття). Київ : Ліра-К, 2022. 292 с.

Ч. 3. (1991–2023). Київ : Ліра-К, 2024. 320 с.

3. Історія та культура України : навч. посіб. для підготовки до семінарських занять та самостійної роботи / упоряд. : П. О. Бідзіля, С. С. Дідик, К. А. Касаткіна. Запоріжжя : ЗДМУ, 2020. 156 с.

4. Лазарович М. Історія та культура України : підручник. Тернопіль : ЗУНУ, 2023. 731 с.

5. Наш Г. Історія українського народу. Київ : Вид-во Центр навчальної літератури, 2021. 250 с.

Додаткова:

6. Бажан О., Мицик Ю. Від трипільців до кіборгів. Коротка історія України. Київ : Вид-во Клію, 2020. 288 с.

7. Бойко О. Яневський Д. 30 років незалежності України : у 2-х томах. Т. 1. До 18 серпня 1991 року. Київ : Фоліо, 2021. 448 с.

8. Бойко О. Яневський Д. 30 років незалежності України: у 2-х томах. Том 2. Від 18 серпня 1991 р. до 31 грудня 1991 року. Київ : Фоліо, 2021. 432 с.
9. Борисова О. В. Атлас історії української державності Українські землі від найдавніших часів до сьогодення. Київ : УКГ, 2024. 128 с.
10. Боряк Г., Таїрова-Яковлева Т. Самійло Величко. «Літопис». Київ : Вид-во Кліо, 2020. 1016 с.
11. Галамай С. Боротьба за визволення України 1929-1989. Київ : Вид-во Центр навчальної літератури, 2020. 342 с.
12. Грицак Я. Подолати минуле. Глобальна історія України. Київ : Портал, 2021. 432 с.
13. Ільєнко І. У жорнах репресій. Київ : Вид-вл Центр навчальної літератури, 2021. 400 с.
14. Керасюк М. М., Матюшко Л. І. Культурне та релігійне життя в Україні (1917-1919 рр.). *День соборності України: історико-політологічні дискусії* : зб. наук. пр. / гол. ред. Л. Г. Білий. Хмельницький : Вид-во МАУП, 2023. Вип. 10. 302 с. С. 114-129.
15. Керасюк М. М., Матюшко Л. І. Українське жіноцтво у просвітницькому русі: Христина Алчевська і Софія Русова. *Наукові праці Міжрегіональної академії управління персоналом*. Педагогічні науки. Вип. 3 (62). 2024. С. 16-23.
16. Коваль Р. Жінки у визвольній війні. Історії, біографії, спогади. 1917-1930 рр. Вид-во Марко Мельник, 2020. 432 с.
17. Коваль Р. Донбас. Радість і біль 2014-2020. Вид-во Марко Мельник, 2020. 184 с.
18. Костів К. Книги буття українського народу. Київ : Вид-во Центр навчальної літератури, 2020. 190 с.
19. Кралюк П. Історія України «без броду». Розвиток державності на українських землях. Вид-во Фоліо, 2020. 432 с.
20. Прокоп М. Україна і українська політика Москви. Вид-во Ярославів Вал, 2020. 216 с.
21. Турченко Ф, Турченко Г. Каганов Ю. Історія України (1914-1945). Київ : Вид-во Гельветика, 2021. 368 с.
22. Чорний Г. Хто ми є, українці? Київ : Вид-во Ярославів Вал, 2020. 224 с.
23. Чухліб Т., Бачинська О. Козацька Україна. Після зруйнування Запорозької Січі (1775- 1905). Київ : Вид-во Арій, 2021. 352 с.

Електронні ресурси:

https://library.udpu.edu.ua/library_files/434836.pdf
http://sites.znu.edu.ua/ua_statehood_history/sereda/Microsoft_Word_-_bojko_o_d_-_storVya_ukra_ni.pdf
<http://www.nbuv.gov.ua> - електронна бібліотека ім. В.Вернадського.
<http://lib-gw.univ.kiev.ua/> - ел. бібліотека ім. М. Максимовича КНУ ім. Т. Шевченка.
<http://www.filosof.com.ua> – Інститут філософії ім. Г. Сковороди.
<http://www.inst-ukr.lviv.ua> – Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАНУ.
 Навчальні матеріали онлайн. URL: <http://pidruchniki.ws/kulturologiya/>
 Книги та підручники з історії України та всесвітньої історії. URL : <http://history.vn.ua/book/>.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «Історія та культура України»

Разом: 90 год., з них 26 год. – лекції, 24 год. – семінарські заняття, самостійна робота – 40 год.

Кількість балів за семестр	205 балів					
Модулі	Змістовий модуль І				Змістовий модуль ІІ	
Назва модуля	Основні етапи формування української державності та культури від найдавніших часів до ХІХ ст. (103)				Основні етапи відродження української держави та національної культури в новітні часи (ХХ-початок ХХІ ст.) (102)	
Лекції	1-2 (2 бали)	3-4 (2 бали)	5-6 (2 бали)	7 (1 бал)	8-10 (3 бали)	11-13 (3 бали)
Теми лекцій	Початки формування державності на українських землях. Стародавня культура України	Середньовічна Україна. Історичні та культурні реалії в Україні у ІІ пол. ХІV – І пол. ХVІІ ст.	Козацько-гетьманська доба: особливості державного будівництва та культурного розвитку	Національно-культурне відродження в Україні наприкінці ХVІІІ – ХІХ ст.	Відродження Української держави початку ХХ ст. Розквіт модернізму. Україна в добу тоталітаризму	Національно-державне відродження України в кінці ХХ ст. - на початку ХХІ ст. Особливості культури ХХІ ст. Тенденції розвитку
Семінарські заняття	1-2 (10+1 балів)	3-4 (10+1 балів)	5-6 (20+2 бали)	7 (20+2 бали)	8-10 (30+3 бали)	11-13 (30+3 бали)
Теми семінарських занять	Початки формування державності на українських землях. Стародавня культура України	Середньовічна Україна. Історичні та культурні реалії в Україні у ІІ пол. ХІV – І пол. ХVІІ ст.	Козацько-гетьманська доба: особливості державного будівництва та культурного розвитку	Національно-культурне відродження в Україні наприкінці ХVІІІ – ХІХ ст.	Відродження Української держави початку ХХ ст. Розквіт модернізму. Україна в добу тоталітаризму	Національно-державне відродження України в кінці ХХ ст. - на початку ХХІ ст. Особливості культури ХХІ ст. Тенденції розвитку
Самостійна робота	1 (5 балів)				2 (5 балів)	
Поточний контроль	модульна контрольна робота №1 (25 балів)				модульна контрольна робота №2 (25 балів)	
Підсумковий контроль	Розрахунковий коефіцієнт: 2,05					